

Colocviul despre arta comediei

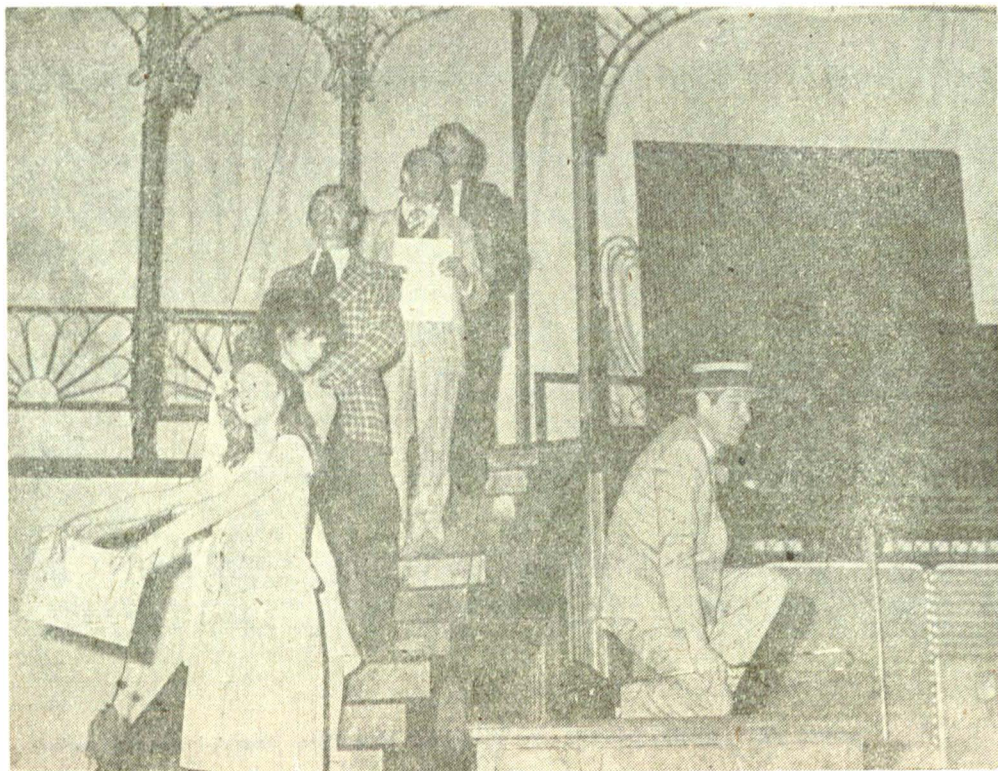
ediția a VI-a

Organizat de Consiliul Culturii și Educației Socialiste, de Asociația Oamenilor de Artă și de Comitetul județean de cultură și educație socialistă, Colocviul despre arta comediei de la Galați a ajuns la a șasea ediție, întrunind, față de edițiile precedente, un număr aproape dublu de spectacole, adică nu mai puțin de 16, câte două și trei pe zi. A fost o săptămână grea pentru juriu și pentru invitați, dar organizarea a fost impecabilă, și ospitalitatea amfitrionilor gălățeni, de-a dreptul învăluitoare. Orașul întreg a trăit în acel sfârșit de noiembrie sărbătoarea artei comediei românești. Am întâlnit în Galați un public receptiv și exigent; desigur, aceasta se datorează, dincolo de calitatea spectatorilor, muncii culturale a forurilor din localitate și nu mai puțin efiei-

enței teatrului dramatic, care a știut să și-l formeze prin realizarea de la un an la altul de spectacole tot mai valoroase. Așadar, faptul că teatrul gălățean reușește cu cele două spectacole cu care s-a prezentat la actuala ediție cele mai înalte distincții este fructul firesc al unei experiențe artistice câștigate în timp.

Spectacolele care au întrunit deplin sufragiile juriului au fost musicalul **Mitică Popescu** (după Camil Petrescu) al Teatrului Mic și **Unchiul Vania** de Cehov al Teatrului Dramatic din Galați. Primul, regizat de Cristian Hadji-Culea, e o montare revuistică în care rafinamentul se întâlnește cu vitalitatea, un succes atât de prestigiu cât și de casă, căci tinerețea și grația, culoarea și melodia încântă prin splendida lor coordonare, lăsând să stră-

Scenă din „Mitică Popescu“, musical după Camil Petrescu, Teatrul Mic, regia Cristian Hadji-Culea. În prim plan, dreapta, Mitică Popescu

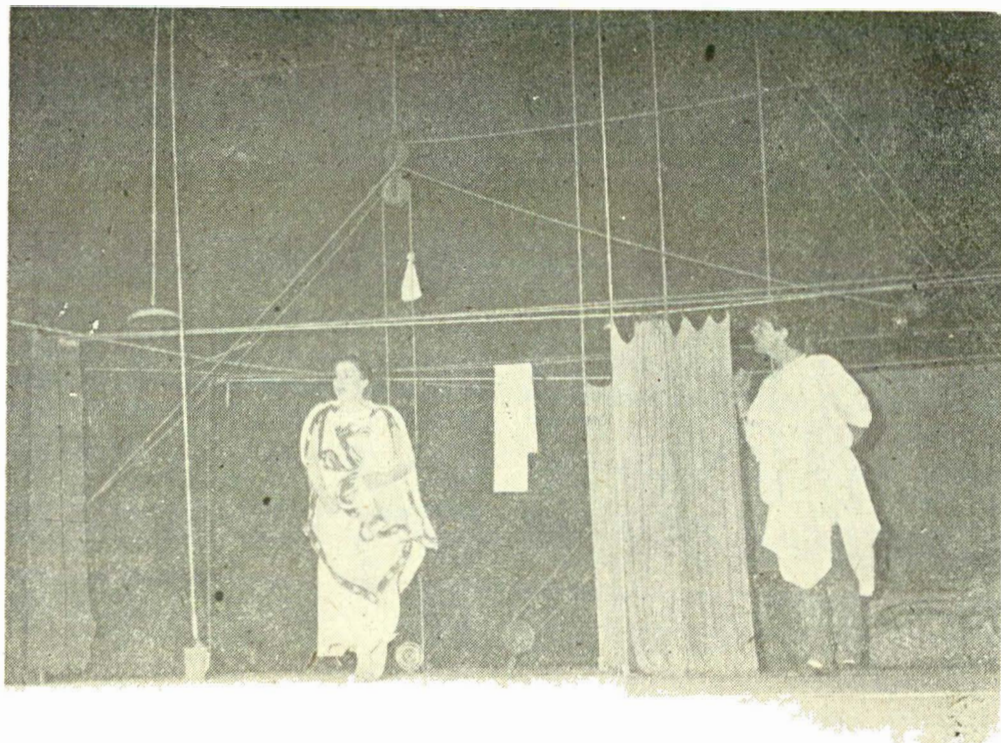

lucească jocul protagoniștilor Mitică Popescu și Monica Mihăescu, Anda Călugăreanu, Dinu Manolache, Nicolae Dinică.

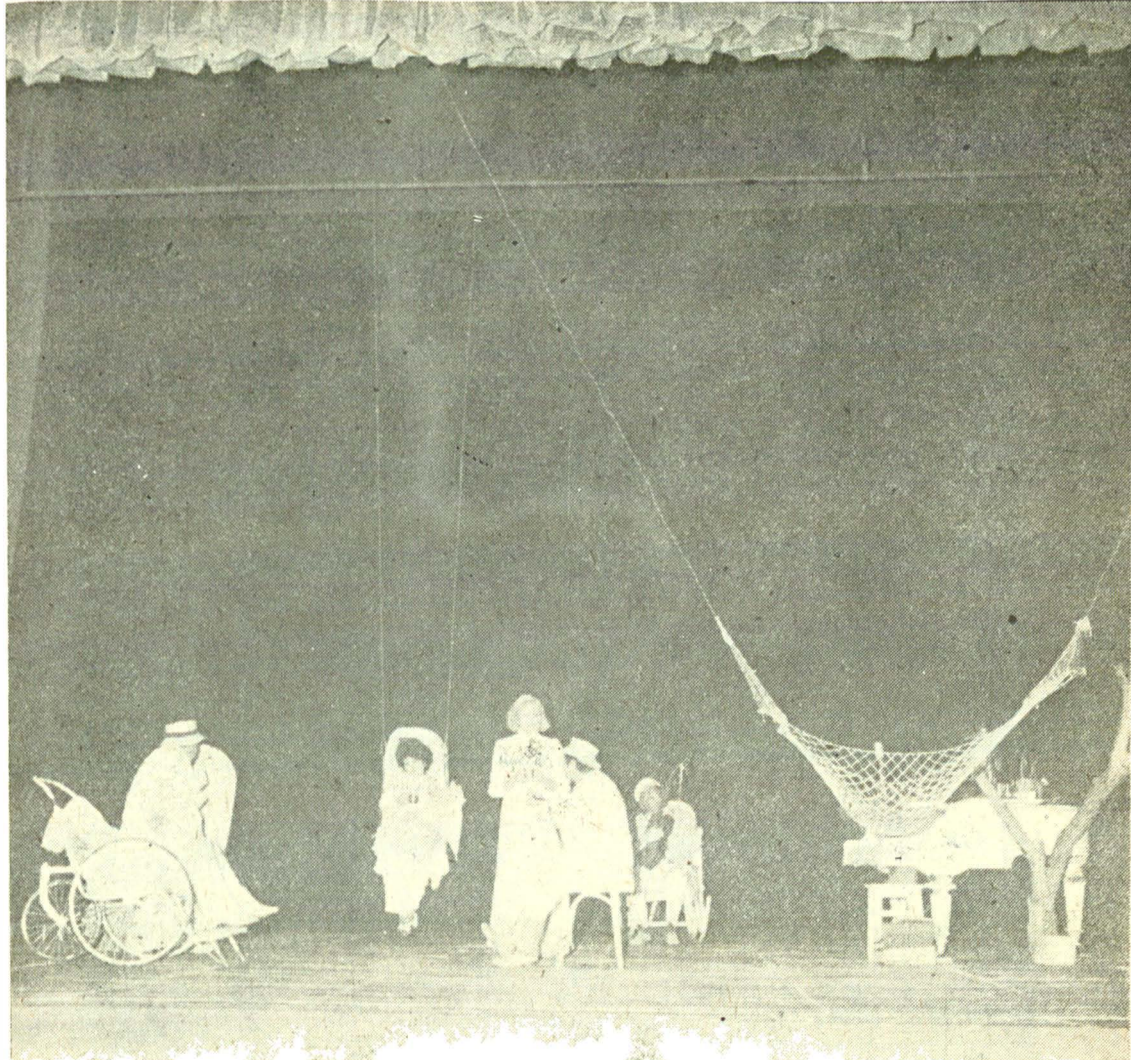
Al doilea, regizat de Adrian Lupu și Magdalena Klein, e o inteligentă analiză scenică a lumii cehoviene, care prilejuiește câteva creații actricești valoroase. Un Unchi Vania ticăit și comic excedat, desperat, în interpretarea profundă și sensibilă a lui Mitică Iancu, un Astrov dezabuzat, cu elanuri stinse în scepticism și inerție, datorat lui Mihai Mihail, un Serebriakov de un egoism monumental în interpretarea lui Gheorghe V. Gheorghe, o Elena Andreevna leneș-languroasă dizolvându-și sentimentele în renunțări — Liliiana Lupan, în fine, o Sonia maladiu tristă, cu ieșiri isteriforme, în interpretarea Ioanei Citta Baciu. O lume evanescentă într-un decor adumbrit, crepuscular, datorat lui Florin Harasim.

Celălalt spectacol gălățean premiat a fost *Cetățeanul invizibil*, dramatizare de Dumitru Solomon după o povestire de Ilf și Petrov, regizat de tânărul Victor Ioan Frunză în scenografia lui Victor Crețulescu. Un musical, de asemenea, cu o miș-

care coregrafică complexă (Ioan Lazăr) și de o melocitate mediocră (Elly Roman). Fără să ne propună caractere, montarea se impune prin forță de sugestie și stil. Între colegii săi de generație, Victor Ioan Frunză are de pe acum o statură aparte. E de menționat că la Colocviu au participat și alți tineri regizori talentați. Așa, Dominic Dembinski a semnat spectacolul teatrului constănțean *Revelion la baia de aburi* de Braghinski și Rezanov, îndrumându-i pe actori pe linia unui umor surdinizat și fin; au reușit creații notabile Vasile Cojocaru, Eugen Mazilu, Diana Cheregi, Ileana Ploscaru, Liviu Manolache. Dragoș Galgoțiu experimentează transcrierea în cheie naturalistă a *Jocului dragostei și întimplării* de Marivaux (Teatrul din Ploiești), obținând efecte tragicomice. Dan Stoica a pus în scenă cu trupa băimăreană singura comedie a lui Horia Lovinescu, *O casă onorabilă*, parodie a pieselor polițiste, în manieră expresionistă, experiment însă nereușit. Să amintim și *Eunucul* de Terențiu al studenților I.A.T.C. „I. L. Caragiale”, în regia profesorului Mihai Mălaimare, mon-

Scenă din „Arma secretă” de Dumitru Solomon, Teatrul de Comedie, regia, Grigore Gonța

Scenă din spectacolul „Unchiul Vanca” de A. P. Cehov, Teatrul Dramatic din Galați, regia, Magdalena Klein și Adrian Lupu

Gina Patrichi și Petre Gheorghiu în „Romeo și Julieta la sfârșit de noiembrie” de Jan Otčenašek, Teatrul „Bulandra”, regia, Valeriu Moiescu

tare vicioase și tinerească într-o bună coregrafie (Eugenia Moroșanu).

Diversitatea formulelor stilistice regizorale a fost mult lărgită, prin participarea unor spectacole semnate de regizori experimentați. Astfel, Dinu Cernescu a încercat să revalorifice în sensul unei teatralității moderne **Bărbierul din Sevilla** cu trupa Teatrului Giulești, încercare nu pe deplin izbutită tocmai din cauza tentativelor de a parodia opera. Or, parodia este intim legată de mijloacele specifice lucrului parodiat, așa că un gen artistic nu poate parodia alt gen artistic. Teatrul Național din București a fost prezent cu **Nu se știe niciodată** de Bernard Shaw în regia lui Mihai Berechet și scenografia lui Constantin Russu, artisticește lipsit de relief, căci între dezinvoltura spirituală cu accente plebeice a irlandezului și manierele de salon ale celor ironizați, în scriitura regizorală a primit salonul.

Teatrul „Bulandra” a oferit, dintre producțiile sale, **Romeo și Julieta la sfârșit de noiembrie** de Jan Otcenašek, în regia lui Valeriu Moisescu și scenografia lui Mihai Mădescu, cu actori de prim rang ca Petre Gheorghiu, Tamara Buciuceanu, Gina Patrichi, spectacol realizat în cheie realistă, degajând un umor fin și discret.

Tot într-o formulă realistă a fost prezentată comedia **Jolly Joker** a lui Tudor Popescu de către teatrul birădean, în regia lui Cristian Nacu și scenografia Rodicăi Porumbel, înregistrând și aici certe reușite actricești, de n-ar fi să pomenim decât jocul dezinvolt al lui Adi Caraleanu ori compozițiile lui Florin Predună sau Elenei Petrican. Același text, interpretat de trupa Teatrului din Oradea, într-o modalitate expresionistă onirică, a stîrnit îndreptățite reacții de respingere din partea juriului și a altor specialiști, care au calificat formula ca inadecvată și excesivă.

Teatrul de Comedie a adus **Arma secretă a lui Arhimede** de Dumitru Solomon — precum se vede, și el „citată” de două ori în colocviu —, în regia lui Grigore Gonța și în scenografia interesant stilizată a lui Ion Popescu-Ūdriște, structură geometrică amintind deopotrivă saraturile unei corăbii și construcțiile geo-

metriche ale învătățului antic. Spectacolul a fost, la rîndul său, bine construit, dar lipsit de viață comică.

E locul să amintim că dintre comediografilor contemporani autohtoni au apărut pe afișul Galei doar cei doi autori susmenționați. Rămîn de dorit incursiunile în creația altor autori, pretimpuriu intrați într-un con de umbră ne gîndim la regretatul Teodor Mazilu, la Marin Sorescu, la Ion Băieșu, la Mircea Radu Iacoban și la alții care au îmbogățit comediografia noastră cu producții de referință.

Nici comedia clasică nu a fost mai bine reprezentată. La acest capitol, Teatrul din Bacău a înscenat un montaj de fragmente din scrierile lui Vasile Alecsandri, intitulat **Chirița în carnaval**, în care tînărul actor Florin Zăncescu reușește o Chiriță monstruos de zvăpăiată, antrenînd și fiind antrenat de aproape întreaga trupă de actori ce dansează în costume grotești de carnaval, cu o veselie contaminantă. Regia a aparținut Ancăi Ovanez-Doroșenco, iar decorurile și costumele, lui George Doroșenco. Dintre comediile caragialeene, au fost văzute în cadrul Galei două: **D'ale carnavalului** (Teatrul Național din Tîrgu Mureș, regia Mircea Cornișteanu, scenografia, Emilia Jivanov), montare de umor truculent și, ca interpretare regizorală, de interes major; ceea ce nu putem spune despre **O noapte furtunoasă** (Teatrul Dramatic „Maria Filotti” din Brăila), expresie a lipsei de profesionalitate a actorului George Custură, care semnează regia.

Așadar, dacă nu ne putem referi la starea comediografiei noastre actuale, dat fiind numărul redus de montări cu piese contemporane și clasice, rămînem în schimb cu o impresie îndeajuns de bogată în privința spectacolului românesc de azi. Am avut satisfacția să urmăm montări de înaltă ținută artistică, într-o largă varietate de stiluri și lecturi regizorale. Avem regizori inteligenți și subtili, scenografi cu rafinate concepții, actori talentați, cu toții dornici de emulație. Într-un climat cultural-teatral demn de societatea noastră.

Constantin RADU-MARIA